

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему: «**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «СТАР ШАЙН ШИПШІНГ»)**»

Виконавець:

студентка ФЕУП

Кліментьєва Олена Валеріївна _____

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Доброва Наталя Василівна _____

Одеса 2019

АНОТАЦІЯ

Кліментьєва О.В., «Шляхи підвищення прибутку підприємства (на прикладі ТОВ «Стар Шайн Шиппінг»)),
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за магістерською програмою «Економіка, планування та управління бізнесом»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси обґрунтування шляхів підвищення прибутку підприємства на прикладі ТОВ «Стар Шайн Шиппінг»

У роботі розглядаються теоретичні аспекти підвищення прибутку підприємства, методи розрахунку прибутку підприємства, досліджуються фактори, що впливають на прибуток підприємства. Проаналізовано платоспроможність та ймовірність банкрутства підприємства. Розраховано факторний аналіз прибутку підприємства. Виявлено основні резерви підвищення прибутку досліджуваного підприємства та запропоновано заходи для його підвищення.

Ключові слова: прибуток, платоспроможність, рентабельність, ймовірність банкрутства, факторний аналіз, резерви підвищення прибутку, чиста сьогодення вартість.

ANNOTATION

Klimentieva O.V. «Ways to increase the profit of the enterprise (for example of LLC." Star Shine Shipping ")»,
Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty
"076" "Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges"
under the Master's program "Economics, Planning and Business Management"
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

Master's qualification work consists of three sections. The object of research is the processes of substantiation of ways of increasing the profit of the enterprise on example of LLC "Star Shine Shipping".

In qualifying work considers the theoretical aspects of increasing business profit, methods for calculating said profit, and factors that greatly influence it. The solvency and probability of bankruptcy of the enterprise are analyzed. The calculated factor analysis of the company's profit. The basic reserves of increase of profit of the investigated enterprise and the measures for its increase are revealed.

Keywords: profit, solvency, profitability, probability of bankruptcy, factor analysis, reserves of increase of profit, the current value.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	3
1.1. Визначення економічної сутності прибутку	6
1.2. Методика розрахунку показників прибутку підприємства	13
1.3. Фактори, що впливають на прибуток підприємства	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «СТАР ШАЙН ШИППІНГ»	29
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Стар Шайн Шиппінг»	29
2.2. Аналіз платоспроможності підприємства	34
2.3. Факторний аналіз прибутку підприємства та пошук резервів його підвищення.....	47
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «СТАР ШАЙН ШИППІНГ»	55
3.1. Аналіз та оцінка конкурентних переваг послуг підприємства на Ринку	55
3.2. Економічне обґрунтування заходу щодо закупівлі транспортних засобів для перевезення вантажів.....	60
3.3. Економічне обґрунтування заходу щодо відкриття курсів для підготовки фахівців.....	69
ВИСНОВКИ	78
Список використаних джерел	81
Додатки	87

ВСТУП

Актуальність теми. Прибуток підприємства є головною метою підприємницької діяльності, основним спонукальним мотивом здійснення будь-якого виду бізнесу.

Прибуток є основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів підприємства, які забезпечують його розвиток. Чим вищий рівень прибутку, тим менша потреба в залученні коштів із зовнішніх джерел, і тим вищий рівень самофінансування розвитку підприємства, забезпечення реалізації стратегічних цілей, підвищення конкурентної позиції підприємства на ринку. При цьому, на відміну від деяких внутрішніх джерел формування фінансових ресурсів підприємства, прибуток є таким джерелом, яке постійно відтворюється.

Економічний інтерес для підприємства є обсяг прибутку, який залишається в розпорядженні цього підприємства і використовується для вирішення виробничих і соціальних завдань його розвитку. Прибуток підприємства важливий й для держави, так як об'єктом економічних інтересів держави є частина прибутку, яка сплачується у вигляді податків та обов'язкових платежів, які створюють базу економічного розвитку суспільства в цілому.

Прибуток підприємства, резерви його підвищення, фактори впливу на нього, питання управління прибутковістю, являються предметом дослідження багатьох науковців, однак, залишається не достатньо вивченим на даному етапі розвитку економічних відносин. Разом з тим серед науковців немає спільного бачення теоретичної сутності поняття прибутковості та резервів її підвищення, так само як не існує єдиного універсального способу для всіх підприємств щодо вирішенні практичних завдань по підвищенню прибутку підприємств. Крім того, дослідження факторів впливу на прибуток, мають особливо важливе значення в умовах нестабільної політико-економічної ситуації.

Отже, дослідження шляхів збільшення прибутку та факторів впливу на прибутковість підприємств є актуальним і зумовлює доцільність розгляду цього питання та обумовило визначення мети.

Дослідження природи прибутку почалися ще в період Античності і з тих пір йде постійний процес збагачення даної економічної категорії. В даний час існує безліч різних підходів до визначення прибутку. Деякі з них повністю заперечують, інші доповнюють дослідження економістів попередніх епох.

Значну увагу питанням формування, використання та пошуку резервів збільшення прибутку підприємств приділено в працях І.О. Бланка, В.І.Блонської, М.Д. Білик, С.М. Баранцевої, В.В. Буряковський, В.О. Мец, М.І. Горбатюка, Ю.В.Гончарова, В.В. Іванієнка, В.М. Івахненка, А.П. Ковальова, С.В. Мішиної, В.М.Опаріна, А.Д. Шеремет, В.В. Худи та інших вчених.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методичні та прикладні аспекти підвищення прибутку підприємства.

Відповідно до мети кваліфікаційної роботи необхідно виконати **завдання:**

1. Визначити економічну сутність прибутку підприємства.
2. Охарактеризувати методику розрахунку показників прибутку підприємства.
3. Охарактеризувати фактори, які впливають на прибуток підприємства.
4. Надати загальну характеристику підприємства, що досліджується.
5. Провести оцінку платоспроможності підприємства ТОВ «Стар Шайн Шиппінг».
6. Виявити можливі резерви підвищення прибутку підприємства на підставі проведеного факторного аналізу прибутку.
7. Провести аналіз та оцінку конкурентних переваг послуг підприємства на ринку.
8. Економічно обґрунтувати захід щодо закупівлі транспортних засобів для перевезення вантажів.

9. Економічне обґрунтувати захід щодо відкриття курсів для підготовки фахівців.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування шляхів підвищення прибутку підприємства ТОВ «Стар Шайн Шиппінг».

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та прикладних аспектів підвищення прибутку підприємства.

Методи дослідження. В кваліфікаційній роботі використовувались наступні методи: метод горизонтального та порівняльного аналізу для оцінки фінансово – господарської діяльності ТОВ «Стар Шайн Шиппінг» та визначення її місця на ринку. Метод економіко-статичного аналізу – табличний, графічний, групування та класифікація. Проведений факторний аналіз прибутку підприємства та розрахунки за проектом впровадження заходів для підвищення прибутку проводились з використанням програмних продуктів «Excel».

Інформаційна база дослідження. Нормативно-законодавчі акти України, статистичні дані щодо розвитку галузі, наукові публікації та монографічні видання українських учених, навчальні посібники вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали наукових конференцій і досліджень, дані звітності підприємства ТОВ «Стар Шайн Шиппінг».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами проведених досліджень опублікована стаття.

Кліментьєва О.В. Фактори, що впливають на підвищення прибутку підприємств / Н.В. Добрава, Кліментьєва О.В.// Науковий студентський вісник. Одеський національний економічний університет. Факультет економіки та управління підприємництвом. – 2019. – № 31.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження, доцільно зробити такі висновки

1. Розглянувши різні погляди зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів запропоноване таке визначення поняття «прибутку»: прибуток – це якісний показник, в якому відображаються всі якісні сторони функціонування підприємства та ефективність господарювання загалом.

2. На сьогоднішній день існує багато видів прибутку на підприємствах, в залежності від формування, за ознакою часу, інфляційного впливу та інші. Методів розрахунку прибутку всього три: метод прямого рахунку, аналітичний метод та метод суміщеного розрахунку.

3. На прибуток підприємства впливають різні фактори, загалом їх поділяють на дві великі групи, це зовнішні та внутрішні. Внутрішні фактори є керованими, вони можуть виступати резервами збільшення прибутку підприємства.

4. «Star Shine Shipping» LTD (ТОВ «Стар Шайн Шиппінг») – це спеціалізована логістична компанія, що надає повний спектр послуг вантажних перевезень будь-якого ступеня складності, усіма можливими видами транспорту, в абсолютно будь-яку точку земної кулі.

5. Аналіз платоспроможності ТОВ «Стар Шайн Шиппінг» свідчить, що, по-перше, ліквідність не є абсолютною, по-друге, аналіз відносних показників ліквідності свідчить про те, що наявних активів недостатньо для погашення поточних зобов'язань, так як коефіцієнти нижчі за нормативні значення, окрім коефіцієнта швидкої ліквідності, по-третє, аналіз показників ділової активності свідчить про те, що підприємство постійно оптимізує свою діяльність та ефективно використовує наявні активи, по-четверте, аналіз рентабельності свідчить про те, що за 2018 рік в порівнянні з 2017 роком спостерігаються значні прирости за показником рентабельності основних засобів приріст склав 326% та рентабельності власного капіталу, приріст склав 102%.

Розрахунок ймовірності банкрутства свідчить про те, що з 2015 по 2017 роки ймовірність банкрутства дуже висока, але за 2018 рік ймовірність стала нижчою.

6. Факторний аналіз прибутку ТОВ «Стар Шайн Шиппінг» показав, що найбільший вплив мають такі фактори, як чиста рентабельність та оборотність активів, приріст склав 236% та 113% відповідно. Також були виявлені значні резерви росту за рахунок активів.

7. Аналіз та оцінка конкурентних переваг ТОВ «Стар Шайн Шиппінг» свідчить про те, що підприємство є конкурентоспроможним на ринку транспортно-експедиторських послуг. Сильними сторонами компанії є напрацьований за роки досвід та клієнтська база, а також можливість постійного моніторингу ринку за допомогою особистої прес-служби. Але відсутність надання послуг з вантажних перевезень особистим транспортом значно знижує можливі обсяги прибутку підприємства.

8. Підприємством було вирішено придбати вантажний автомобіль моделі DAF серії XF в кредит. Витрати на придбання склали 667290 грн.

Розраховано чистий прибуток підприємства за місяць та за рік, які склали 63764,88 грн та за рік відповідно 637000,19 грн.

Аналіз інвестиційної привабливості показав, що чиста сьогоdnішня вартість інвестицій складає 100658,26 грн, тобто $NPV > 0$, це означає, що проект є доцільним до впровадження. Індекс прибутковості складає 1,19, це також означає що проект доцільний для провадження, так як внутрішня норма прибутковості є більшою за ставку кредиту. Термін окупності проекту складає 7,9 місяців, а внутрішня норма прибутковості дорівнює 19,2%.

9. Виявивши нераціональність використання орендованого приміщення було вирішено відкрити вечірні курси для майбутніх фахівців транспортно-експедиторських компаній.

Розраховано чистий прибуток підприємства, він склав 1971,96 грн на місяць та 19719,61 грн на рік. Даний результат є набагато меншим від

результатів проекту з придбання транспортного засобу, але дає змогу компанії зменшити фінансове навантаження за орендну плату.

На базі 2018 року розраховано приріст фінансових показників діяльності підприємства разом від придбання транспортного засобу та відкриття вечірніх курсів для майбутніх фахівців транспортно-експедиторських компаній. Приріст чистого прибутку склав приблизно 69%. Тобто, проект з придбання вантажного транспортного засобу та відкриття вечірніх курсів для майбутніх фахівців є доцільним до реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Костецький В.В. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2010. №4 (29). С. 135–145.
2. Федоренко В.Г. Політична економія: підручник. К.: Алерта, 2015. 487 с.
3. Об'єкт оподаткування: Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 03.05.2019).
4. Нікола С.О., Ніколаєв Ю.О. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. Одеса: ОНУ, 2015. 132 с.
5. Гультайчук В.В. Історичні передумови виникнення та розвитку поняття «прибуток»: веб-сайт. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/94/f> (дата звернення: 08.05.2019).
6. Юхименко П.І., Леоненко П.М. Історія економічних учень: навч. посіб. 3-тє вид., випр. К.: Знання-Прес, 2002. 514 с.
7. Кучер С.В., Еволюція поняття «прибуток» в загальній історії економічних учень. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2009. №4(50) С. 76–78.
8. Тимохіна Г.О., Економічна сутність прибутку: веб-сайт. URL: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2011/Economics/14_8467htm (дата звернення: 08.05.2019).
9. Тулай О. І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні домінанти та діалектична єдність: моногр. Тернопіль : Екон. Думка ТНЕУ, 2016. 414 с.
10. Окренець В.Ю. Облік і аналіз прибутку та напрямів його розподілу: маг. роб. Тернопіль:ТНЕУ, 2018. 163 с.
11. Кучерява А.С. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2015. №40. С. 38–44.

12. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навч. посіб. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
13. Економіка та організація підприємницької діяльності / за заг. ред. д.е.н. Н.В. Сментини. К: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 320 с.
14. Причепя І.В., Руда Л.П. Економіка та організація виробництва: навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 186 с.
15. Осипов В.І. Економіка підприємства: підручник. Одеса: Маяк, 2005. 724 с.
16. Бершадська І. І. Управління формуванням прибутковості ПрАТ «Оболонь» з метою підвищення стабільності його діяльності: маг. дис. Київ: КПІ, 2018. 100с.
17. Прибуток і рентабельність. курс лекцій. *Економіка та управління на підприємстві*: веб-сайт. URL: <https://studme.com.ua/1584072013201/ekonomika/n> (дата звернення: 10.05.2019).
18. Макушева Ю.А. Методи формування та планування прибутку: веб-сайт. URL: <http://www.management.com.ua/finance/1> (дата звернення: 10.05.2019).
19. Брагіна О.С. Особливості формування та використання прибутку підприємства. *Сучасні інформаційні технології та телекомунікаційні мережі* : матеріали 54-ої наукової конференції молодих дослідників. Одеса: ОНПУ, 2019. вип. 54. С. 1–3.
20. Янковий О.Г., Кошельок Г.В. Фактори формування прибутку підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2011. Вип. 3. С. 298–305.
21. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності (2010-2018). *Державна служба статистики*. веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 10.07.2019).
22. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. №4.

23. Авер'янов О.А. Теоретичні засади управління прибутком підприємств. *Економіка в умовах глобалізації: проблеми, тенденції, перспективи* : матеріали III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 23 – 27 березня 2015 р – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2015. С. 7–11.

24. Іванюта П.В., Лугівська О.П. Управління ресурсами і витратами: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 320 с.

25. Мазур О.Є. Ринкове ціноутворення: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 480 с.

26. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: учбовий курс. К.: Ніка центр, 2009. 528 с.

27. Статут Затверджений протоколом Загальних зборів учасників ТОВ «Стар Шайн Шиппінг» № 1-06/13 від 21.06.2013 р.

28. ДК 009:2010 Класифікація видів економічної діяльності [Чинний від 2012-01.01]. Київ, 2012. (Інформація та документація).

29. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва ТОВ «Стар Шайн Шиппінг» за 2014-2018 рр. Додаток Б.

30. Поліщук І.Ф., Паламарчук С.М. Аналіз ліквідності та конкурентоспроможності підприємства як передумова підготовки та прийняття управлінських рішень. *Наукові конференції*. веб-сайт. URL: <http://intkonf.org/kpredn-poleschuk-if-palamarchuk-m> (дата звернення: 15.09.2019).

31. Мних Є. В. Фінансовий аналіз : підручник. Київ: КНТУ, 2014. 536 с.

32. Бержанір І. А. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансового стану підприємств. *Фінанси, облік, банки*. 2014. №1 (20). С.43–48.

33. Польова Т.В., Кравцова Ю.В. Аналіз ліквідності балансу підприємства на прикладі ПРАТ «Бондарівське». *Ефективна економіка*. 2018. №10.

34. Масленніков Є. І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства: монографія. Одеса : Прес-кур'єр, 2015. 316 с.

35. Школьник І.О., Боярко І.М., Дейнека О.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2016. 368 с.

36. Показники ділової активності підприємства. *Онлайн розрахунок фінансового стану підприємства*: веб-сайт. URL: <https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/42-pokazniki-dlovo-aktivnost-pdprimstva.html> (дата звернення: 5.10.2019).

37. Костюк О.М. Економічний аналіз фінансових результатів підприємства: підручник: веб-сайт. URL: <http://library.if.ua/books/> (дата звернення: 10.10.2019).

38. Ковальчук І. В. Економіка підприємства: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 679 с.

39. Показники рентабельності підприємства. *Онлайн розрахунок фінансового стану підприємства*: веб-сайт. URL: <https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/43-pokazniki-rentabelnost-pdprimstva.html> (дата звернення: 10.10.2019).

40. В. Р. Кобилецький Показник рентабельності реалізованої продукції за чистим прибутком, норма чистого прибутку, маржа чистого прибутку, рентабельність продажів по чистому прибутку. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»*: веб-сайт. URL: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-rokaznikiv/341-rokaznik> (дата звернення: 15.10.2019).

41. Савич В.О., Білан Б.С. Автоматизована система розрахунку моделей прогнозування ймовірності банкрутства підприємств. *Наукові записки. Серія «Економіка»*. 2013. №23. С. 173–176.

42. Власюк В.Є., Гордієнко К.А., Пшенична О.А. Оцінка ймовірності банкрутства вітчизняних підприємств (на прикладі ПАТ «Комбінат» Тепличний»). *Економіка і суспільство*. 2017. №12. С.68–72.

43. Хринюк О.С., Бова В.А. Моделі розрахунку ймовірності банкрутства як метод оцінки фінансового потенціалу підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. №2.

44. Костецький Я.І. Факторний аналіз прибутку аграрних підприємств. *Економічний аналіз*. 2015. № 2(19). С. 85–90.
45. Омелянчук Т.М. Параметризація факторного фінансового аналізу прибутку підприємств. *Сучасні проблеми та шляхи їх вирішення в науці, транспорті, виробництві та освіті*. 2012. № 1. С. 111–113.
46. Коцеруба Н.В., Грицина Р.Р., Білецька Н.В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. *Економічні науки*. 2016. №1. С. 24–28.
47. Янковий А.Г. Математико-статистичні методи та моделі в управленні підприємством: навч. посіб. Одеса: ОНЭУ, ротапринт, 2014. 250 с.
48. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 3 серп. 2004 р. №1955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15> (дата звернення 10.11.2019).
49. Давідіч Ю.О., Фалецька Г.І. Організація перевезень і управління на транспорті (за видами транспорту): консп. лек. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 26 с.
50. Офіційна сторінка ТОВ «Стар Шайн Шиппінг»: веб-сайт. URL: <https://star-shine-shipping.com/index.php/#cargo>
51. Коновалова О.В. SWOT-аналіз як основний інструмент стратегічного управління, його переваги і недоліки. *Економічні науки*: [веб-сайт. URL: http://www.rusnauka.com/3_SND_2010/Economics/58123.doc.htm
52. Ткачук М.А. Управління транспортно-експедиторською діяльністю підприємства (на прикладі ТОВ «Сандора»): маг. дис. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». 2018. 119 с.
53. Обсяг перевезених вантажів за видами транспорту (1995-2018). *Державна служба статистики*. веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 5.11.2019).

54. Вантажооборот та обсяги перевезень вантажів (2014-2018). *Державна служба статистики*. веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 5.11.2019).

55. DAF XF 105. Блискавка: станція технічного обслуговування. веб-сайт. URL: <http://www.dafchel.ru/trucks/XF/> (дата звернення: 5.11.2019).

56. Про затвердження Порядку державної реєстрації: Постанова КМ від 7 вересня 1998 р. N 1388 Київ. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-%25D0%25BF/page> (дата звернення: 5.11.2019).

57. Вантажний автомобіль DAF XF 105.460 2011. *Auto Ria*: веб-сайт. URL: [https://auto.ria.com/search/?&brand.id\[0\]=115&model.id\[0\]=18379&abroad.not=0&custom.not=1](https://auto.ria.com/search/?&brand.id[0]=115&model.id[0]=18379&abroad.not=0&custom.not=1) (дата звернення: 5.11.2019).

58. Постановка автомобіля на облік юридичною особою. *Автоправо*: веб-сайт. URL: http://dbroker.com.ua/postanovka_na_uchet_ur (дата звернення: 5.11.2019).

59. Про затвердження Норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті: Наказ МТУ від 10.02.1998 № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0043361-98> (дата звернення: 5.11.2019).

60. Давиденко Н.М. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: Компринт, 2015. 378 с.

61. Економіко- і політико-географічне положення України. Державний кордон. *Суспільна географія*: веб-сайт. URL: <http://www.geograf.com.ua/human/s> (дата звернення: 5.11.2019).

62. Онлайн VS Офлайн: яке навчання обрати? *Epic skills*: веб-сайт. URL: <https://epixx.ru/blog/online-vs-offline> (дата звернення: 5.11.2019).